

Medovníkový domček

Kde bolo, tam bolo, boli raz dve deti. Boli to braček a sestrička. Braček sa volal Janko, sestrička Marienka. Mali sa veľmi rady a vždy chodili spolu. Bývali na kraji hory u dobrej mamky.

Raz Janíčko povie dobrej mamke :

„Mamička-mamička, pust'te nás na jahody !“

„Ale nie, synček !“ odpovie mamka. „Hora je veľiká. Zašli by ste hlbšie, zatárate sa mi. Akože vás v takej hore nájdem ?“

„Nebojte sa, mamka !“ vraví Janko. „Budeme sa len krajíčka držať !“

Nedali deti pokoja. Naveľa prosenia ich mamka pustila. Vzali krčiaztek a šli.

Oberajú deti jahody, oberajú. Tri do úst – jedna do krčiazka. Najprv sa držia len krajíčka. Ale čím ďalej od neho, tým sú jahody chutnejšie. Tu červená ako krv – tam veľká ako bombolec ! Behajú, výskajú. Hora sa ozýva. Už sú v nej hlboko – a ani nevedia. Naoberali krčiaztek do vrchu a chcú sa vrátiť. Hľadajú chodníček – chodníčka niet ! Volajú deti, nariekajú, majú strach. Hora je hustá a tmavá. Ach, prečo nedali lepší pozor ? Kde je ich domček ? Kde mamička ?

Pomaly sa zvečerieva. Deti idú, idú – necítia si nožičky. Naveľa sa dostali na polianku. Pomaly vyšli hviezdy – prišla noc. Na druhom konci polianky zbadajú svetlo. Ej, ale sa potešili ! Hneď bolo po únave ! Rozbehli sa za svetlom. Naraz len stojí pred nimi maličký domčúrik. Na nebo vyšiel mesiac a pekne ho ožiaril.

Je ticho. Deti nevedia, čo spraviť.

„Zaklop na oblôčik !“ pošepne Janko sestričke.

„Ja sa bojím,“ odpovie sestrička šeptom. „Ktovie, či tam zlí ľudia nebývajú. Sadnime si radšej sem na podstienku. Tu prenocujeme a ráno pôjdeme domov.“

Deti sa uvelebili na podstienke. Boli hladné a triasli sa zimou.

„Marienka !“ šepne Janko, „ja som ti strašne hladný !“

„Aj ja !“ odpovie Marienka ticho. „Už by som vari aj túto stenu hrýzla !“

A čo vraví, to i spraví.

Odlúpi kus steny – dá do úst. Ťaj, to je dobrota ! Nože, Janko, okús ! Hryzká Janko, hryzká Marienka. Je to dobré ako chlieb, sladké ako medovník. A tak oni lúpali stenu, lúpali – až odrazu: chrrup ! Prelúpali dieru do izby. Z jednej strany múru deti, z druhej – akási stará tetka. Deti sa trasú od strachu, tetka sa usmieva:

„ Á, vitajte, detičky !“ povie im sladko. „Už vás dlho počúvam, dlho tu čakám. No, poďte dnu !“

I chyti deti za rúčky a jedno za druhým vtiahne do izby. Joj, či sa len deti báli !

„ My chceme k mamke !“ rozplačú sa.

„ Pôjdete, cipky, pôjdete !“ chlácholí ich stará. „Ale kdeže teraz ? Je noc, do rána ostanete u mňa.“

I predložila ona deťom večeru, postlala v bielej postielke.

Deti sa utíšili a pomaly sa prestali báť.

Hej, lenže to nebola dobrá tetka ! V ústach mala med, ale v srdci jed. Bola to zlá ježibaba a tento medovníkový domček čarami postavila. Ako lapajú rybky na udicu, tak ona lapala na medovník zatúlané deti. A teraz, keď ich mala v domčeku, povedala si: „Najprv zjem chlapčeka, potom i dievčatko. Kým sa chlapec vykrmi, dievča mi bude slúžiť.“

A naozaj. Ráno, len čo svitlo, drme ježibaba Marienku za plece a kričí:

„ Daromnica, hore sa ! Poriad' izbu, zameť dvor !“

A chlapčekomu sladko :

„ Vstankaj, chlapček, pôjdeš so mnou ! “

Nebožiatka deti povstávali. Marienka sa musela pustiť do riadenia, Janko šiel za ježibabou. Od toho dňa musela Marienka všetko robiť a Janko sedel v krmníku. Ježibaba Jankovi vyvárala, vypekala. Marienka mu to nosila, a kým Janko jedol, rozprávala mu o ježibabe. Tak Janko vedel o všetkom, čo sa v domčeku robí.

Raz Marienka prišla veľmi smutná :

„ Ej, braček, je zle-nedobre ! Tá striga mi povedala, že ťa kŕmi na pečienku. Dnes príde pozrieť, či priberáš. Ale keď ti povie, aby si ukázal prst, vystrč ty vždy tento košťalik !“

A Marienka podala bračekomu košťalik, ktorý si on hneď schoval.

Onedlho príde ježibaba ku chlieviku.

„Janko, ukáž prst cez škáru !“ povie sladkým hlasom.

No Janko už vedel, čo je. Namiesto prsta prepchal cez škáru košťalik.

Ohmatkáva ježibaba košťalik, krúti hlavou. Ba vytiahne z vrecka aj akýsi žabikláč a pidliká ním košťal, pidliká.

„Ťaj, aký si chudý !“ vraví nespokojne. „To ťa musím ešte pokŕmiť ! Zajtra ťa sestrička trocha povoziká po slniečku. Keď sa prevetráš, bude ti lepšie troviť.“

A baba nič nezbadala, lebo bola veľmi nedovidná.

Na druhý deň, ako ježibaba rozkázala, tak Marienka vykonala. Prišla s táčkami, usadila do nich Janka a vozíkala ho po dvore.

Takto to šlo niekoľko dní. Ježibaba vždy chodila ku chlieviku a Janko vždy ukazoval košťalik. Lenže blížil sa voľáky strigônsky sviatok, a ježibabe zachcelo sa hostiny. Už nedbala, že má Janko prstek ako trň. Včasráno rozkázala Marienke :

„Nanos dreva, rozkúrim pec ! Dnes bude Jankovi treba horúca postieľka. Rúčky chrum, nožky chrum, kožtička červená !“ a ježibaba tancovala od radosti.

No Marienka už vedela, čo sa chystá, a bola smutná. Len čo mohla, vykradla sa ku chlieviku, zabúchala na dosku :

„Janíček-braček, zle je ! Drevo v peci horí, striga hody strojí. Nože pozor daj ! V ničom strigu neslúchaj !“

Predobedom ježibaba už nedala Janka voziť sestričke. Vypustila ho sama z chlieva a za ruku ho viedla pred pec. Z pece šla horúčava. Pred ňou stáli táčky. Ale táčky boli železné.

„Hop, to je už nie dobre !“ pomyslel si Janko. A tu mu len ježibaba povie:

„Dieťa moje, sadni si na táčky !“

No Janko už dával pozor. Urobil sa nevedomý. Díval sa na táčky a povedal:

„A keď ja neviem, jako ! Ukážte mi vy, tetuška !“

A tu si chytrá ježibaba sadne, rozkladá sukne a chlapčekovi ukazuje: takto a takto !... No len čo sa ježibaba dobre usadila, pochyť Janko táčky a zvolá:

„Tiskaj, sestrička !“ a tu obaja milú ježibabu šups do rozpálenej pece !

Juj, začala ježibaba vrieskať ! Hrní sa von, ale deti vzali z kúta metlu a do nej ! No a to bolo ich šťastie ! Lebo metla mala tú moc, že z jej prútikov sa porobili dlhé ihly, ktoré z pece nikoho von nepustili. Nadávala ježibaba, všetko zlé sľubovala, ale čože ! Kde sa vrhla, všade sa len hrozne popálila. Hrabala sa z pece i ponad pahrebu, ale chytili sa sukne na nej a začala celá horieť. Tak ona horela, horela – až zhorela celkom na uhol’.

A hľa, div divúci ! Medovníkový domček odrazu zmizol, akoby ho dlaňou zotrel ! Polianka stála tu holá a na nej dve deti.

A slniečko svieti rovno na chodníček, čo sa tu prepletá pomedzi stromy.

„Ááá!“ zvolá Marienka prekvapene. „Kde sa tu vzal tento chodníček ?! Koľko som sa ho ja márne nahládala !“

Nuž ale ako ho aj mohla vidieť, keď to všetko ježibaba čarami tak zamotala ! Upiekla sa ježibaba – stratili sa i jej čary. Detičky si poskočili a pustili sa chodníkom. Išli, išli – a po veselom putovaní vrátili sa pekne domov. Ej, bolo to za stretnutie ! Mamička ich ešte vždy oplakávala – a tu naraz len keď jej prikvitnú ! Objímala ich, bozkávala a plakala už od radosti. Za neposluch by si boli zaslúžili trest – ale kto by na takú vec myslel v toľkom šťastí ?

I detičky boli šťastné. Od radosti, že sú doma, uviazali mačke na chvost zvonec, naháňali ju sem i tam, zvonček zvonil bom i bam – a už je tej rozprávke koniec !